

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Király László ügyvéd által képviselt felperesnek képviselt Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal - mint a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal Vezetője jogutóda - alperes ellen építési határozat felülvizsgálata iránt indított perben a Csongrád Megyei Bíróság 2006. szeptember 14-én kelt 3.K.20.898/2006/5. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 3.K.20.898/2006/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az alperes 2004. június 21-én kelt 76-4/2004. számú határozatát hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint elsőfokú és 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 16.500 (tizenhatezer-ötszáz) forint elsőfokú és 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A kijelölt építésügyi hatóság a 2004. március 8-án kelt 12836-3/2004. számú határozatával a lakóépület bővítésének fennmaradása tárgyában folyó eljárást megszüntette, majd a másnap kelt 12836-4/2004. számú határozatával a lakóépület átalakításával a kisüzemi húsfeldolgozóra fennmaradási és továbbépítési engedélyt adott a felperesnek. Az ugyanaznap kelt 12835-5/2004. számú határozatával a felperessel szemben 4.527.000 forint építésügyi bírságot szabott ki.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2004. június 21-én kelt 76-4/2004. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, az építésügyi bírság összegét 13.352.000 forintra felemelte.

A másodfokú határozatot a felperes részéről 2004. július 15-én vették át. A tértivevényen V.M. aláírása szerepel, aki

meghatalmazottként postai küldemény átvételre nem volt jogosult. A küldemény átvételére cégbélyegző használata nélkül került sor. A felperes 2004. augusztus 4-én, alpereshez augusztus 5-én érkezett beadványában az építésügyi bírságot kiszabó elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezését visszavonta azzal, hogy a bírság a jogszabályokkal egyező és egyúttal részletfizetés engedélyezését kérte.

Az alperes 2004. október 12-én kelt 76-7/2004. számú határozatával elrendelte az elsőfokú építésügyi hatóság bírságot kiszabó határozata elleni fellebbezési eljárás lefolytatását. Határozata indokolása szerint a másodfokú határozat kézbesítése szabálytalan volt a Magyar Posta Rt. számú kirendeltsége megkeresésére adott válasza szerint, ennek következtében a határozat nem jogerős, a felperes a fellebbezését visszavonhatta, azonban az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) 66. § (2) bekezdése alapján az eljárást hivatalból folytatható.

Az alperes ezt követően az iratokat megküldte az elsőfokú építésügyi hatóságnak a másodfokú határozat szabályszerű kézbesítése végett, amely a bírságot kiszabó másodfokú határozatot a felperes részére 2005. július 4-én kézbesítette.

A felperes keresetet nyújtott be a másodfokú határozat ellen, melyben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a másodfokú határozat szabályszerű kézbesítéséig a fellebbezését visszavonhatta, így kérte a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését. Sérelmezte továbbá, hogy az építésügyi bírságot az egy éves határidőn túl törvénysértően szabták ki.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság az elsődleges kereseti kérelemmel összefüggésben megállapította, hogy az alperes a határozatát 2004. június 14-én (helyesen június 21-én) hozta meg, a meghozatala után felmerült kézbesítési probléma miatt - amely nem az alperes eljárásának felróható körülmény - a fellebbezés visszavonására nincs lehetőség. Az a körülmény, hogy az alperes ismételten elrendelte a határozat kézbesítését nem jelenti azt, hogy a felperes számára a fellebbezés visszavonására lehetőség nyílt. Az építésügyi bírság kiszabása iránti eljárás nem kérelemre, hanem hivatalból lefolytatandó eljárás, ezért erre az esetre a kérelem visszavonásáról rendelkező Áe. 14.§ (1) bekezdése nem alkalmazható.

A fenti álláspontja miatt a másodlagos kérelmet vizsgálva megállapította, hogy az egy éves időtartamot az új eljárás lefolytatását elrendelő jogerős határozat keltétől kellett számítani. Az új eljárást elrendelő határozat 2003. július 20-án került meghozatalra, ettől az időponttól számítottnan egy éven belül, 2004. március 9-én került sor az építésügyi bírság

kiszabására, az építésügyi bírságról szóló 43/1997. (XII.29.) KTM rendelet (R.) 2.§ (2) bekezdés b) pontjában foglalt egy éves határidő megsértése nélkül.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet megváltoztatását, elsődleges keresetének helyt adó határozat hozatalát. Álláspontja szerint az Áe. 14.§ (1) bekezdése szerint a jogorvoslati kérelmének visszavonására mindaddig jogosult, amíg a hatóság határozata jogerőre nem emelkedik. Mindaddig, amíg részére a határozat szabályszerűen kézbesítésre nem került és így jogerő nem kapcsolódott hozzá, addig az időpontig jogosult volt a fellebbezés visszavonására. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a másodfokú eljárás hivatalból lefolytatandó eljárás, mert az az ügyfél kérelmére induló, az általa benyújtott fellebbezésre induló eljárás.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes személyében a felülvizsgálati eljárás során jogszabályon alapuló jogutódlás következett be. 2007. január 1-től az alperes jogutóda a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal a 297/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 30.§ (3) és (4) bekezdése, 31.§ (8) és (9) bekezdése, a 343/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdés b) pontja és 2. számú melléklete alapján. A Legfelsőbb Bíróság a jogutódlást a Pp. 328.§ (1) bekezdése alapján megállapította.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet csak az elsődleges kereseti kérelmét elutasító részében támadta, állította, hogy a fellebbezés visszavonására jogosult volt mindaddig, míg részére a másodfokú határozat szabályszerű kézbesítésre nem kerül.

Az alperes és az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja téves.

A jogorvoslati eljárás a fél kérelmére indul, fellebbezés előterjesztésének joga az ügyfelet illeti meg, ő jogosult eldönteni, hogy az adott határozat számára sérelmes-e, ellene fellebbezést nyújt be vagy sem. Az elsőfokú bíróság ezért az Áe. 62.§ (1) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a másodfokú eljárás hivatalból induló eljárás azért, mert az eljárás tárgya kötelezően kiszabandó építésügyi bírság. A jogorvoslati eljárás független magától az eljárás tárgyatól, így a jogorvoslati eljárás

minden esetben kérelemre, az ügyfél fellebbezésére induló eljárás akkor is, ha az elsőfokú eljárás hivatalból indult. A fellebbezési eljárásra vonatkozik az Áe. 14.§ (1) bekezdése, azaz az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét a határozat jogerőre emelkedéséig visszavonhatja. A határozat jogerőre emelkedésének időpontja az Áe. 77.§ (3) bekezdése alapján a másodfokon hozott határozat közlésének időpontja. A perbeli esetben a másodfokú határozat meghozatalára 2004. június 21-én került sor, a határozat szabályszerű kézbesítésére a felperes a 2004. augusztus 5-én előterjesztett kérelméig nem került sor, ezért a felperes a fellebbezését jogszerűen visszavonhatta a szabályszerű kézbesítés időpontjáig, 2005. július 4-ig.

Az Áe. 14.§ (1) bekezdésének második mondatának a fellebbezési eljárásra vonatkozóan alkalmazott helyes értelmezése szerint a fellebbezés visszavonása folytán a másodfokú eljárást meg kell szüntetni, mert a fellebbezési eljárás megindítására hivatalból nem kerülhet sor.

Tévedett tehát az alperes és az elsőfokú bíróság is, amikor a fellebbezési eljárást - a fellebbezés visszavonása után is - folytathatónak ítélte.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet az Áe. 14.§ (1) bekezdését megsértette, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján az alperes 2004. június 21-én kelt 76-4/2004. számú határozatát hatályon kívül helyezte. A felperes felülvizsgálati kérelme nem érintette az építésügyi bírság kiszabhatóságát, ezért a Legfelsőbb Bíróság nem vizsgálhatta, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagosan kifejtett kereseti kérelem tárgyában helytállóan foglalt-e állást. A felülvizsgálati eljárásban hozott döntésre figyelemmel a fellebbezés visszavonása folytán az elsőfokú határozat rendes jogorvoslattal támadva nem lett, az elsőfokú határozat fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. Bírósági felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor az Áe. 72.§ (2) bekezdése szerint, ha a fél a fellebbezési jogát kimerítette. Mindebből következően nem lett volna vizsgálható - amelyet az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt vizsgált -, hogy az elsőfokú határozat hozatalára egy éven belül került-e sor. A megalapozott felülvizsgálati kérelem folytán a Legfelsőbb Bíróság csak a másodfokú határozatot helyezte, helyezhette hatályon kívül.

Az alperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes részére a jogi képviselettel felmerült elsőfokú és a felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2007. október 24.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Lénártné dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő